

tudi le kakega oddelka zborovega zunaj čitalnice pri kaki veselici, pogrebu itd., dovoliti ali odreči ima pravico le pevski odbor, do katerega se je treba o tacih zadevah obrniti. Čitalničin odbor.

— (V podporo siromakom Hercegovinskim in Bosniškim), ki so pribežali na zemljo Avstrijsko-ogersko, dramatično društvo združeno z narodno čitalnico napravi v deželni gledališči v soboto 30. dne t. m. „veliko besedo“ s sledečim programom: 1. Koncertna ouvertura, zložil A. M., svira gledališki orhester. 2. Bendel — „Svoji k svojim“, zbor s čveterospevom, poje čitalniški pevski zbor. 3. Fr. Cegnar — „Graničar“, deklamuje gospod J. Kocélj. 4. Förster — „Samo“, veliki zbor s čveterospevom, poje čitalniški pevski zbor. 5. Fr. Jakš — „Elegija za cello“, gode gospod Leop. Pistrich s spremljevanjem orchestra. 6. Vogel — „Cigani“, veliki zbor s samospevom za tenor, poje gospod J. Meden in čitalniški pevski zbor. Po koncertu, prvokrat: 7. „Pokojni moj“, šaloigra v 1 dejanji po Francoski „Mon premier“, poslovenila gospá Lujiza Pesjakova. — Vstopnina je navadna, brez omejenja večje milostnosti. — Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Že spet goveja kuga blizo nas!) V več krajih Dubrovniškega in Kotorskega okraja v Dalmaciji imajo to pošast, iz Turškega tje zanešeno.

— (Gosp. učitelj Stanonik) iz Starega trga pri Poljanah je stal preteklo soboto pred sodnijo v Novem mestu, tožen zavoljo znanih dogodeb pri volitvah za kupčijsko zbornico Kranjsko. Sodnija pa ga je nekrivega spoznala. Tedaj narodni mož ni bil obsojen, kar mora vsacega veseliti.

— (Konfiskacija „Novic“) je, kar zvemo iz uradne „Laibacherice“, deželna sodnija potrdila. To samo na sebi se nam ne zdi čudno, pač pa to, da je potrjena tudi druga konfiskacija iste številke, ki je zgodila se edino le po krivdi policije, in da v kljub temu je v rzsodbi naveden paragraf, po katerem se konfiscirane reči ne smejo več tiskati. Da je bil konfiscirani članek vnovič tiskan, tega so edino le gosp. Ahčinovi podložni krivi, nihče drug. Zoper tako čudno rzsodbo se bo vložila pritožba, kajti kako bi bile „Novice“ obsojene zaradi pregreška, ki ga je policijski komisar zakrivil!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Iz zbornice poslancev imamo dozda dve važni razpravi omeniti: ena zadeva proračun državnih stroškov in dohodkov za prihodnje leto, druga ribško postavo. Minister denarstva je naštel stroške prihodnjega leta na 403 milijone 869.876 gold., tedaj stroškov zopet za 21 milijonov in 587.827 gold. več kakor dohodkov, katerih primanjka va se ima pokriti s povišanim davkom in zajemom (posojilom). To je zelo osupnilo vse poslance, posebno pa še ustavoverce, ki nam v eno mer pridigovajo, da le njihova sistema Avstrijo pripelje v bolji stan! Po poročilu ministrovem odpadejo pa v prihodnjem letu tako imenovani „Stremajerjevi groši“, po takem tedaj ne bode več treba duhovnov naših deliti v 3 vrste: „subvencioniranih“, „nesubvencioniranih“ in pa „reprobiranih“. — Druga dogodba v državnem zboru, ki pa je zelo osupnila poslance naše (državnopravne) stranke, bila je ta, da je ministerstvo državnemu zboru v obravnavo izročilo postavo za ribštvo, katera po pravilu deželnih ustav od leta 1861 in državne temeljne postave od 21. decembra 1867 spada v področje deželnih zborov. Baron Baum in posebno naš Herman sta jasno dokazala ustavolom, če se obravnava te postave vzame

deželnim zborom; al le bob sta metala v steno v tem državnem zboru, ki je deželnim zborom celó vzela ustavno pravico, poslance voliti v državni zbor! Herman je v svojem govoru tako odkritosrčno in resnično razložil pogubno postopanje sedanje sisteme, da vsak pravi Avstrijan mora želeči, da bi njegov govor ne ostal — klic vpijočega v puščavi. Prihodnjič prinesemo ves Hermanov govor in danes le rečemo: slava, slava možu naše stranke! „Druge glave, druge misli!“ Tako moramo zaklicati, ako vidimo, da sedanje ministerstvo po vse drugačnih potih centralizma hodi, kakor je hodilo ministerstvo leta 1867, ko je družbi kmetijski Kranjski deželna vlada poslala izdelani načrt postave za varstvo ribštva s temi besedami: „Auf Grund der nebenfolgenden, mit dem h. Ministerial-Erlass vom 11. Jänner 1867 Z. 24/St. M. herabgelangten Regierungsvorlage für das Herzogthum Salzburg und das Königreich Böhmen soll eine Fischereiordnung für Krain mit Berücksichtigung der speziellen Bedürfnisse entworfen und als Regierungsvorlage für den krainischen Landtag vorbereitet werden.“ Tako je mislilo ministerstvo leta 1867 — anno 1876 pa centralizem celó ribe in rake v posamesnih deželah loviti prilastuje sebi — „ad majorem gloriam des volkswirthschaftlichen Aufschwunges!“

Iz Turškega bojišča. — Bitve, ki so bile skonca tako goste, so na obeh krajih, v Bosni in Hercegovini, zelo prenehale. Ustajniki po hribih in od narave zavarovanih krajih vtaborjeni skrbno opazujejo Turške čete in jih prijemajo le pri ugodnih prilikah, da jim vzamejo živeža in streliva. Ker se zima bliža, se je na obeh krajih mnogo spremenilo. Zima namreč tare oboje, posebno pa Turke, katerim ljudi sicer ne manjka, pač pa vsega družega, zlasti za zimo pripravne obleke. Zdaj že veliko trpé pred mrazom in gladom, več še, ko po ustajniških puškah. Okoli Trebinja, v katerem so Turki že delj časa zaprti, pričela se je goveja in konjska kuga, ki se je že v Dalmacijo zatrosila. Splošna misel je ta, da Turčija celo zimo ne bo v stanu vzdržati vojske. — Begunov je na Avstrijsko-ogerski zemlji toliko, da naša vlada po poročilih Peštanskih listov za nje izdá po 10.000 gold. na dan; vsak odrašen možak dobiva po 7 krajc., ženske in otroci pa po 3½ kr. na dan. — O turških grozovitostih, ki jih uganjajo celó na Srbski in Avstrijski zemlji, listi vedno še poročajo. — Srbska in Črna-gora ste še zdaj mirni, v Srbiji je postal prvi minister Kaljević, ki pri Slovanih ni posebno v dobrem spominu. Pri Bojini, kjer so bile 21. in 23. hude bitve, vodi ustajniško četo mladi Peter Karadjordjević pod imenom Mrkunić. To utegne pomenljivo biti za kneza Milana, v katerem, kakor se vidi, ni več prave krvi Obrenovičev. Zato je pa narod pri ženitvi njegovi se zelo mrzlo obnašal. Pri pojedini je knez napil samo Ruskemu caru. — Koliko je Turčija dolžna samo Angležem, o tem prinaša „Augsb. Allg. Ztg.“ natančna poročila. Po teh je več ko dve tretjini vseh Turških državnih zadolžnic v Angleških rokah, tako da od 110 milijonov gold., katere Turčija plačuje vsako leto za obresti, gré na Angleško najmanj 70 milijonov. Po konkursu Turškem zgubé Angleži vsako leto najmanj 37 milijonov. Zato se je njihovo prijateljstvo brž premenilo v sovraštvo in Turčija je zgubila vse svoje prejšnje prijatelje — izvzemši menda Avstrijo.

Kursi na Dunaji 22. oktobra.

5%, metaliki 69 fl. 40 kr.

Ažijo srebra 104 fl. 95 kr.

Narodno posojilo 73 fl. 90 kr.

Napoleonori 9 fl. 11 kr.